

Motion till riksdagen

1989/90:Jo519

av Bengt Rosén och Gudrun Norberg (båda fp)
Äggproduktionen

Våren 1988 antog riksdagen en ny djurskyddslag. I denna slås det bl.a. fast att djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel skall ha möjlighet att bete sig naturligt.

Detta innebär att nuvarande äggproduktion måste läggas om. Huvuddelen av hönsen hålls i burar som inte tillgodoser några av de mest grundläggande behoven hos hönorna, som t.ex. att kunna röra sig, sprätta, flaxa, putsa fjädrar och lägga ägg i särskilda reden.

Vid riksdagsbehandlingen av förslaget till ny djurskyddslag redovisades att det pågick projekt vid lantbruksuniversitetet med utveckling av alternativ till dagens bursystem för höns. Riksdagen beslutade att nuvarande bursystem skall vara avvecklat år 1998 – intill dess bör miljön förbättras genom att antalet hönor per bur minskas och att burarna förses med sittpinnar och klonötare –, att forskning och försök om alternativa system vid lantbruksuniversitetet skall intensifieras och att en utvärdering av detta arbete skall göras i form av en s.k. kontrollstation efter en femårsperiod, dvs. år 1993.

Vid lantbruksuniversitetets försöksgård Lövsta utanför Uppsala pågår nu ett mycket intressant forsknings- och utvecklingsarbete med två olika system av s.k. golvuppfödning i storburar och dels ett system med burar som liknar nuvarande men som utökats så att de bl.a. innehåller särskilda reden och möjlighet för sandbadning.

Vid övergång från bur- till golvuppfödning har för Lövstaförsöken följande mål ställts upp: djurhälsa, äggkvalitet och arbetsmiljö får inte försämrats, medicinering och kannibalism får inte öka.

Tyvärr har man hittills icke lyckats uppnå ställda mål. Bortsett från att problem med kannibalism icke har uppstått så har alla övriga farhågor med golvuppfödning besannats.

Hushållningssällskapet i Skaraborg – som bedriver omfattande försök med äggproduktion på försöksgården Götala utanför Skara – har tillsatt en arbetsgrupp som bl.a. fått till uppgift att kartlägga utsikterna för svensk äggproduktion. I gruppen ingår professor Ingvar Ekesbo och veterinären Jan Svedberg från SLU liksom även företrädare för näringen.

Enligt gruppens bedömning kommer självförsörjningen på ägg redan i höst att ha sjunkit från 110 % till ca 90 % genom de nya kraven på miniyta för höns i bur. Sedan fortsätter minskning ned till ca 70 % 1993 genom åldersavgång i producentledet. Självförsörjningen förväntas sedan ligga kvar

på denna nivå tills 1998 då burar definitivt blir förbjudna. Härefter räknar man med att ca 25 % av landets äggkonsumtion täcks av inhemsk produktion genom anläggningar av golvmodell.

Mot. 1989/90
Jo519

Fullföljer regeringen sin avsikt att förbjuda även s.k. alternativa bursystem så kommer med stor sannolikhet huvuddelen av de ägg som konsumeras i vårt land att utgöras av import från utländska burproducenter. På grund av förekomst av smittosamma sjukdomar tillåts idag endast import från Finland, Norge, Nordirland och periodvis Danmark.

Att nuvarande äggproducenter visat ett lågt intresse för äggproduktion med golvhöns beror på att man inte tror på ett sådant system. Det var just problem med sjukdomar, ohyra, sämre äggkvalité och dålig arbetsmiljö som var anledningen till att vi under 1950-talet övergav golvproduktion och övergick till burar. Lövfästförsöken med utvecklade golvsystem visar tyvärr att problemen hittills i allt väsentligt kvarstår. Dessutom blir äggen från golvhöns betydligt dyrare, det rör sig om ca 30 %.

Nuvarande äggproduktion förbrukar ca 300 000 ton svensk fodersäd. Sjunger äggproduktionen ökar överskotten av spannmål och problemen med att hålla nuvarande landskap öppet.

Folkpartiet hävdade 1988 att vi borde avvakta med ett definitivt beslut om avveckling av bursystem tills vi fått erfarenhet av såväl modern golvproduktion som ett utvecklat bursystem. Vi fick inte gehör för detta krav utan lyckades endast få igenom vårt andrahandsyrkande med en kontrollstation 1993.

Den utveckling som vi nu kan ta del av föranleder oss att föreslå en ytterligare kontrollstation hösten 1990. Vi anser att den nämnda arbetsgruppen i hushållningssällskapet regi utökad med försöksledaren på Lövfäst och representanter för lantbruksverket bör få regeringens uppdrag att med nuvarande erfarenhet göra en utvärdering och framtidsbedömning av vår svenska äggproduktion. Härefter bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag till korrigerande åtgärder.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en tidigarelagd uppföljning av beslut som rör vår framtida äggproduktion.

Stockholm den 25 januari 1990

Bengt Rosén (fp)

Gudrun Norberg (fp)